

Latweefchuu Awises.

Ar augstas Geweschanas = Kummisiones sinnu un nowehleschanu.

Nr. 27. Zettortdeena 3schâ Juhli 1824.

Pawehleschana

Tahs Keiserifka Majeestet,
ta Patwaldineeka wissu Kreewu u. t. j. pr.,

no

Kursemmes Gubernementa Waldischanas
wisseem par sinnu.

Tas daschu reisi notizzis, ka par to buhchanu to Kursemmes semneeku tannu zaur teem semneeku lakkumeem nolikta pahreeschanu pee brihwesibas, ka arri tannu nahkamâ paleekamâ brihwesibâ irr tappis prasshts:

I. Ka teem wallineekeem pee Krohna leezibahn un mafkaschanahm buhs dattu dabbuh?

II. Woi un us kahdu wihsi teem semneeku kahrtas lohzelkleem, kas brihwu tohp, irr wehlehts us sawu paschu rohku mestees un par wallineekeem tap?

III. Kahdi ammati un maises pelniuchanas tam semneekam, kas brihwu tohp, irr wehleti usnemt?

Kad nu ta Geweschanas Kummisione par to sawas dohmas irr nodewusi, tad pehz teem raksteem, ko tas Nihges zeenigs karra Gubernators, Generalgubernators par Pleslawu, Widd= Tzgaunu= un Kursemni, Markis Pauluzzi, Schurp atsuhtijis, no Kursemmes Gubernementa Waldischanas pusses zaur scho patenti wahzifli un latviski wisseem par sinnu un teem par paklausichanu, ko schi leeta alsnem, itt ihpaschi tahm semneeku leetu labbad eezelstahm teesahm un teesah lohzelkleem, tohp fluddinahs:

1) Kad par teem wallineekeem, t. i. par teem semneekem, kas neds fainneeki, neds muishas laudis, neds deenesta behrni buhdami, us sawu paschu rohku dshwo, pehz wianu dallas pee Krohna leezibahn un nodohschananahm, ne warr spreest agraki, ta ka tee jauni semneeku lakkumi to pavissam noleek, kamehr schee laudis pee brihwesibas tappuschi, beids wallineekei buht, jo winneem tad, lihds ka tee zitti semneeku kahrtas lohzelkli, waijaga tohs pawehletus funtraktus uszelt; tad lihds to brihdi tohs wallineekus ta ka lihds schim bijis, tikai pee mafkaschanas tahs Krohna naudas, prohti: Galwas= zella= un uhdens naudas, rekruschiu naudas un to teem pagasteem pehz lakkumeem apgahdajamu mafkaschanu to pagast= teesu lohzelklu pesspeest, ja winni naw pehz ta preekschrakta ta §. 238. a. to semneeku lakkumu no schihes mafkaschanas irr atlaishami un tas peekriht tahm pagasta pullizhem us to raudsikt, ka tee wallineekei, kas spehi strahdaht, tahs mafkas, kas pakcheem jadodh, nolikta laika nomakfa, jeb tatschu ar darbu islihdsina; — bet no ohtras pusses teem wallineekeem nepeekriht, pee tahm zittahm dohschananahm un pagasta leezibahn, lai buht kahdas buhdamas, ka ar wahrdu pee Krohna un zittahm leelahm buhweeschanahm peepalihdsicht.

2) No tahs spreeschanas to wisaugstaki apstiprinatu semneeku lakkumu:

„Ka teem semneekem, kad tee brihwu tappuschi, ne buhs atrautees no semmes kohpschanas, un ka teem „tikai tahdus funtraktus buhs uszelt, zaur ko netohp atgreesti no semmes kohpschanas un no teem darbeem, kas pee winnas peederr, kas winnu ihsta dshwoschana irr,“

atlezz un irr prohtams, ka teem semneekem, kas brihwu tohp, ja tee nolikta wezzumâ jeb meesas wainas dehl no peekrihtamas darbu pastrahdaschanas ne buhtu atlaistii, pavissam itt ne mas nam jalauj, ka tee ka wallineekei us sawu paschu rohku usmettahs, bet ka winneem waijaga (ja ka ne buhtu, ka scheit appakschâ tohp peenimiehts), funtraktus uszelt, ka semmes nohmneeki jeb ka deenesta behrni, zittadi winni ka Reisera prahtha pahrikheji taptu strahpeti.

3) Pee schihs pawehleschanas preeksch wisseem semneekem, kas pee brihwesibas peetohp, pehz tahs augscham peenimietas ne mittejamas spreeschanas un pehz teem §§. 245. un 554. to wisaugstaki apstiprinatu semneeku lakkumu tikai tad buhs zittadi, ja kahds semneeks, ta ka tee lakkumi to spreesch, pats semmi ka sawu mantu turra, un ja warr parahdiht, ka winnam no tahs peenahkama pahrikfchana irr, jeb

Kad warr parahdiht, Kad wimmam sinnams animats un maises pelnischana irr, no ka sawu usturru dabbu.

4) Pee scheem ammateem un maises pelnischana him peederr itt ihpaschi tee animati, kas pee ikkatras labbas wirtschaptes lohti waijaga irr, prohti: Wehweri, Krohderi, Kurpneeki, Falleji, buhmeisteri, stellmäheri, döfchleri, muzzineeki, muhrneeki; bes scheem arri zitti animati un maises pelnischanas pehz tahs weetas buhschanas, kas irr waijaga pee pastrahdaschanas un pastubbina schanas to lauku darbu pawissam, kà arridsan tahs brihwäss uskohpschanas to muischu un mahju, kà arri pee tahm waijadibahm to eedishwotaju.

5) Bet ka schi no likkumeem palauta atlaischana no winnas spreeschanas ne pahrkahptu to ihstu waijadibü, un ka ne gadditohs ammatneku pahriba semneku starpå, no ka neleetibas ween zeltohs, tad tohp pawehlehts ka ikkatram semneekam, kas neds semmes nohnineeks, neds gahjeis buhdams, kahdu animatu jeb zittu maises pelnischana us sawu paschu rohku gribb usnemt, waijaga pee tahm aprinka teefas, kur peekriht, ihpaschu nowehleschanu us to mekleht; — un tohp tai uskattischanaui un spreeschanai schihs teefas usdohts, kai tahdu nowehleschanu woi dohd, woi ne dohd, pehz tam woi tas animats fa=eet ar to, kas augscham irr peeminnchts, woi tas, kas to gribb usnemt, arri sinn un mahl, kas pee ta ammata irr waijaga, un woi ar to ammata pateesi sawu pahrtifschana warr pelnites jeb ne, — sinnams tà ka naw leegts par to eelsch schihs leetas islaistu spreeschanu pee augstakajahm teefahm fuhdseht.

6) Tikkai tee lohzelki tahs semneku kahrtas, kas us tahdu wihsi to nowehleschanu irr eedabbujuschi, sawas no likkumeem wehletas maises pelnischanas un ammata dehl us sawu paschu rohku döfchwoht, warr eelsch mahjahm jeb jaunahm weetahm us muischas semmi mestees, kad ta muischas waldischana, kur ta weeta peederr, ar to ar meeru irr; — bet tatschu scheem ammatnekeem, pee saudeschanas sawas eedabbutas teefas, un, ja waijadsetu, arri pee zittadas strahpes itt bahrgi tohp aisleegts, sawus ammata darbus zittadi ne, kà preefsch muischas un semneku lauschu waijadibahm strahdaht, un wiineem itt ne mas ne tohp wehlehts preefsch pilfateem darbus usnemt.

7) Ta muischas waldischana, kas kahdam brihwappuscham lohzelklim tahs semneku kahrtas, bes tahdas augscham peeminnetas teefas nowehleschanas palauj döfchwoht un us sawu paschu rohku eelsch muischas rohbescheem mestees, tohp ikreises pee too Rübbaleem strahpet, ko buhs tai pagasta lahdei, pagasta nabageem par labbu ismafsah, un tee pagasta-teefas lohzelki, kam waijag sinnah par tahdahm usmeschanahm, ja winni par tahm tulicht ne dohd sinnu pee peekrihtamas aprinka teefas, taps pee atbildeschanas faulti, jeb ja waijaga arri apstrahpeti. — Wisseem semmes pullizes lohzelkleem waijaga ne mittejamu usraudischana un gahdaschanu turreht, kai ne kahda tahda usmeschana to wallineku, kas teem wifsaugstaki apstiprinateem semneku likkumeem pretti stahw, ne notiku, un ka tee, kas tohs pahrkahpi, bes faudeschanas tohp pahrmahziti.

Felgawas pilli, 11ta April 1824.

(S. W.)
(Nr. 1558.)

Kursemmes Ziwil Gubernators Baron P. no Hahn.
J. no Klein, Waldischanas teefas kungs.
J. Ebeling, Waldischanas teefas kungs.
G. Tieden, Waldischanas peeschdetais.

Silkehrs A. Beitler.

No Ri h g e s.

Muhfu andeleschana scho gadd warren knappa, ta pirma fuggu wassaras braufschana gan drihs pagallam; kahdi 400 fuggi pawissam bij atbrankuschi un kahdi 350 aktal aissgahjuschi. Ta leelaka pusse ar kannepem un linneem tappe peelahdeti un aissgahje us Englanderu semmi; ap jauneem Zahneem gan drihs ne kahdi fuggi pee muhsu tilts ne bij redsami. — Muhfu Widsemmes Landage irr fahkusees; 17ta Juhni wissi augusti fungi, kas pee tahs peederr, Krohna basnizâ fanahze, kur muhsu Generalsuper-

dens teem jauku spreddiki fazzijs. — Kà if gaddus, tà arri scho gadd muhsu Zahnu tirgus tohp turrehts, bet kad nulle tikkai fahzis, tad par to wehl dauds ko ne warr rafsiht.

No L e e l = U u z e s.

Preefsch kahdu laiku redsejam pee Wezzeluzes basnizas jaunu kappa akmuni leekam ar scho wirsrafstu:

Behru raisés nomirre, 28nu gaddu wezza, ta Krohdsneeze Gottlieb Tomsohn 15ta Juhli 1822. Winnas sinnama dee-

nesta uſtizziba winnai ſcho kappा akminī
pelnijs.

Kahdu werſti no baſnizas irr muhsu kapſehta,
fur wiffus mirronus glabba, bet eefſch Wezz-
Aluzes baſnizas muhri no ahrenes leela tahpele
no tahda akmina, fo Marmor fauz, un eefſch
ſchihs tahpeles ſchee wahrdi irr eegreſti:

Gohdajeet ſcho duſſas weetu un ne laujeet,
ka zitteem kahdeem, bes ween itt ihpaſchi
labbeem zilwekeem tohp wehleta.

Karl Graf Medem.

Tà nu arri par dauds gaddeem tohp turrehts,
un wiſſeem, kas ſchē duſſ, no ſchihs draudſes
zeeniga funga ſawads kappा akminis ar wiſſ-
rakſtu irr eedohts. — Pa wiſſam ſchē redſ
ſeptimus kappा akminius, no kurreem tikai
diueju itt ihpaſchi peemineſsim.

Eefſch leelu akminu tahpeli ſchee wahrdi
wahzifki itt jaufi irr eegreſti:

Scheitan duſſ ta draudſene un peekohpeja
muhsu behrnu, Elisabet Prewot, diſmuſi Boehm.
Usminneet lehni us wiſſas pihschleem, juhs uſtizzigas mahtes un
ſewwas, ta jums bij tuva raddineeze; tur-
reet ſkaidru wiſſas kappu no niknahim sah-
lehn, juhs ſewwas, kam gohds un deewa-
bihschana ſkaidras ſirdis miht, ta bija
juhsu mahſe.

Karl Graf Medem.

Wilhelmina Grafene Medem.

Zittā tahpelē no Granit akmina ſchee wahrdi
irr laſſami:

Schē gull tas gohdigs teſneſſis Embe,
58 gaddu wezs, murris 1813, apraudahts
no ſawa funga, kas par peemineſchanu
ſcho kappा akminu uſtaſiſja.

Ikkatrs Wezzauzneeks wehle ſtarp ſcheem
kappeem duſſas weetinu dabbuht, daudiſi dſen-
nahs ſewim to pelniht un tas wezs ſkohlineiſteris
ſewim nahwes dohmas ar to zerribu ſaldina, ka
ſchē arri kappा akminī dabbuhs.

Kad dasch no muhsu Alviſchu laſſitajeem pa
Jahneem Felgawā jeb pa zettu to leelu Elewan-
tu, no kura 26tā Nři. tappe peeminehts, pa-

ſchi redſejufchi, tad, kas ſinn, wiſſeem arr
patiſ ſcheitan iſlaſſiht ſcho

Meegeſeru paſafaku.

Neeli neegeri karſtā Mohru ſemmi tifpatt
ka muhsu ſemmes laudis laiku labprah tafe-
jahs ar paſafakham un ſtahſteem. Ifweenam
faſhcham irr allach ſahds paſafku meiſteris,
kas brangi maht ſtahſtih. Apfahrt tahdu ſtah-
ſtajz zitti Neegeri rinki aptuppahs, un klaufa,
ja patiſ, deen un nafti bes apnihfſchanas; un
ja tikai paſcheem pee rohkas, tad pameelo labbu
teizeju, ka ween warredami, ar brandwiſnu,
us fo ir Neegeris ka lahzis us meddu, ir ar
tabbak, kas teem arri leels gahrdums.
Brihscham wiſſeem lihds arri ja ſtahſta pa
fahrtam, kamehr ifweenſ ſawu paſafku iſtei-
zis. Tè nu irr, ja patiſ dſirdeht, tahdu
Neegeru paſafka:

Elewants un kasa.

Starp teem zehlahs weenreis ſtrihdinsch:
kuſch no ſcheem ſpehjoht wairak eht: Grib-
bedami to iſchfkirt un redſeht, gahje abbi us
kahdu plawu, kas tik leela bij, ka ta paſaules
juhra, kas muhsu ſemmi ſchfirk no tahn ſem-
mehm, kur balti laudis dſihwo. Tè nu abbi
iſehdahs labbu brihdi, baggatu ſahli pluhzoht
un rihdami pilna mutte, zik ween ſpehje. Kasa
ne warredama wairs eht, kahpaleja us kahdu
paſauligi leelu akmini un apgullahs us to, bet
weenumehr kremdama un ſchohklus ahtri kufe-
dama itt ka ehtsu. Elewants to redſedams un
baggati peesprahdſees, tik fo warredams paeet,
peewelkahs tēpatt arri flaht un praffa: fo tē
darri neezinsch? — Ehdeliga kasa atſafka
drohſchi: taggad ehmü wehl ſcho flinti, bet kad
to buhſchu aprihjuſi, tad, garwehder! far-
gees, tad ſahfſchu tudal tawn vunduri fremt.
Wehl gudrineeze gribbeja fo fazziht, bet muhsu
garppurnis jau par ſcho lepnu drohſchu wahrdi
wiſſai ſabihjees, tudal bes ſinnaſ prohjam us
meſchu, aulifki ween, jebschu gan ſmagſ teh-
wisch; un no ta laika, kur ween kasa dſihwo,
tur muhscham Elewantu ne redſeſi.

N. S — 3.

Teesas fluddinachanas.

Us pawehleschanu tahs. Keiserikas Goedibas,
ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsis u. t. j. pr.,
tohp zaur Dohbeles pagasta = teesu tas, kas eefsch
Dohbeles Stuhres frohga irr dsihwojis, wahzu weh-
weris Mahrtin Ignat Zitowsky aizinahs, lai wisch
pee schihs pagasta=teesas wisswehlki lihds 12tai Juhli
mehnescha deenai schi gadda pee saudschanas sawas
taisnibas scheit atnahk un to teesas spredumu dsird.
To buhs wehra nent! —

Dohbeles pagasta=teesa 4tai Juhni 1824. 2
Brakte, pagasta=wezzakais.

* * * * *
Tann i tota Juhli f. g. taps tahs, tam zittureish
Palzgrafen Behrses frohdsineekam Rühi peederrigas
leetas un lohpi eefsch Palzgrafen muischas zaur
uhtrupu pahrohti. Tas tohp zaur scho sinnamu
darrichts. Brandenburg muischas pagasta = teesa
26tai Juhni 1824.

Us tizzibü,
Fr. Henko, pagasta=teesas frihweris.

Zittas fluddinachanas.

Tas appaksch parafstichts sche to sinnu dohd wi-
seem teem, kurreem pee winna ka pee kirspehles
mehklera janahk, lai nahku peeldeenas no pulsten 8
lihds 11 un svehtdeenas pehz pabeigtas basnizas win-

Maudas, Labbibas un Prezzi tirgus us plazzi. Nihge tann i 30tai Juhni 1824.

	Sundraba naudā.	Nb. Kp.
3 Rubbuli 75 $\frac{1}{4}$ Kap. Papihru naudas geldeja	—	—
5 — Papihru naudas . . —	1 33	—
1 jauns Dahlberis —	—	—
1 Puhrs rudsu . . . tappe mafahsts ar	1 —	—
1 — kweeschu . . . —	1 25	—
1 — meeschu . . . —	— 65	—
1 — meeschu-putraimū	1 10	—
1 — ausu . . . —	— 65	—
1 — kweeschu-miltu . . —	1 80	—
1 — bishdeletu rudsu-miltu	— 40	—
1 — rupju rudsu-miltu	1 10	—
1 — sinnu . . . —	1 20	—
1 — linnu-sehklas . . —	2 25	—
1 — fannepu-sehklas . . —	1 35	—
1 — limmeau . . . —	5 —	—

	Sundraba naudā.	Nb. Kp.
1 Pohds fannepu . . tappe mafahsts ar	1 —	—
1 — linnu labbakas surtes — —	2 50	—
1 — — sliftakas surtes — —	2 —	—
1 — tabaka —	— 75	—
1 — dselses —	— 75	—
1 — sveesta —	1 60	—
1 — muzzä filku, preeschu muzzä — —	6 —	—
1 — — wihschhu muzzä — —	6 25	—
1 — farkanas fahls . . —	6 —	—
1 — rupjas leddainas fahls — —	5 50	—
1 — rupjas balas fahls — —	4 50	—
1 — smalkas fahls . . —	4 25	—
50 Graschi irr Warra jeb Papihres Rubbuli un Warra nauda stahw ar papihres naudu weena mafā.	—	—

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: F. D. Braunschweig, Censor.
No. 287.

na kohrteli, tann apteckera kungi Neumanta nammā.
Bauske 5tai Juhni mehnescha deenā 1824.

C. G. Ernst,
Bauskes kirspehles mehlleris.

* * * * *
Lai naakti no 11ta us 12tu Juhni schi gadda tam
Muischzeema faimneekam Andschu Fehkabam 3 sirgi
no gannibahm sagti, prohti:

1) Dumisch sirgs, masa balta sihmite peerē, 4tru
gaddu wezs.

2) Gaischi farkans sirgs, pa starpahm balta spal-
we, sedlu weetā diwi balti blekkishi, pahri par
10 gaddeem wezs.

3) Lumschi bruhna lehwe, 8 eefsch 9tu gaddu, kreisa
pakkalas kahja balta.

Kas kahdu sianu no scheem sageem sirgeom war-
retu doht, tas dabbuhb ar pateizibu peenahkamu
makfu. Gaitu muischā, 19tai Juhni 1824.

La muischas waldischana.

* * * * *
Tann deenā kād preekschlaikā Wikstenes tirgus
tappe turrehts, prohti us wezzu krusta pagohdina-
schanas deenu, taps taggad no schi gadda turplik-
lam lohpu tirgus Remtenē turrehts bes makfas par
to weetu, un tas Remtenes tirgus Zahna nokauscha-
nas deenā ne taps ne mas wairis turrehts. Remtene
12tai Juhni 1824.

Remtenes muischas waldischana.